

DAT

Gépkocsik értébecslése, kárbecslése, javítási ár kalkulációi

KÖFALUSI PÁL

– *Igazgató úr, kérem, először tegyünk egy kis visszapillantást a harmincas évek Németországába!*

– A '30-as évek világválsága idején bizonyos esetekben irreális áron cseréltek gazdát a gépkocsik. Ez a tendencia aztán olyan széleskörűvé vált, hogy felfigyelt rá a német kormány is. Hamarosan megszületett az intézkedés. Ezután a használt autók értékesítése csak az akkor megalapított DAT (Deutsche Automobil Treuhand

Több évtizeddel korábban elkezdett piaci tájékozódás után – ennek akkoriban a cikk írója is részese volt, mint az AJAKSZ szakértője – 2013-ban alapította meg a német DAT GmbH magyarországi kirendeltségét. Az 1931 óta Németországban működő vállalat jelenleg Európában az egyik piacvezető, a gépkocsik értébecslése, kárbecslése, javítási ár kalkulációinak piacán. A hazai cégalapítás után eltelt időszak adott alkalmat a beszélgetésre az ügyvezető igazgatóval, Gergely Lászlóval és munkatársával, Markovics Lászlóval, a cég szakmai és értékesítési vezetőjével az eddig elért eredményekről.

GmbH) értébecslése alapján megállapított áron történhet. Az azóta elmúlt időszakban jelentős adatbázis jött létre a vállalatnál, amely megalapozta a további tevékenységeket is.

– *Milyen időszakok különböztethetők meg a németországi anyavállalat életében az elmúlt évtizedekben?*

– A vállalat életében három nagy korszakról beszélhetünk. Az első időszak jellemzője a gépkocsik értébecslésének megalkotása volt. Ez az időszak az alapítástól 1984-ig tartott. Eközben sokan mondták, hogy mennyire hasonlít a DAT értébecslése a Schwacke katalóguséhoz. Pedig ez fordítva igaz, hiszen az már történelmi tény, hogy először a DAT értébecslése létezett és csak ezt követően állították össze az első Schwacke-katalógust, amely a használt autók árbecslésének alapja volt.

– *Mi történt az ezt követő időszakokban?*

– A második időszak 1984-től 2012-ig tartott. Az adatbázis bővítésén és az értébecslés továbbfejlesztésén kívül

a javítási kalkulációk megalkotása következett. Közben kialakult, hogy a javítóipari tevékenység területén Németországban a DAT a piacvezető, hiszen évente 33 millió értébecslést és 6 millió kárbecslést végeztek ezzel a programmal a különféle vállalkozások. Amint a CD, mint adathordozó megjelent a piacon, a partnereknek a kalkulációk végzéséhez szükséges programot és az adatbázist CD-lemezen adták át.

A DAT gondozásában, Németországban a gépkocsik értékesítésével kapcsolatos információk újság formájában is rendszeresen megjelennek. Ez azért lehetséges, mert a gépjármű-kereskedők jelentős része a DAT rendszerhez online csatlakozik, így valósul meg a folyamatos adatszolgáltatás. Fontos törekvés tehát, hogy egyre több gépjármű-értékesítő csatlakozzon a hálózathoz, hogy ez a szolgáltatás is minél pontosabb piaci tükröt nyújthasson az érdeklődőknek. Az ezen adatok alapján szerkesztett újságokból megismerhetők a legújabb autópiacon tendenciák, és közlik az aktuális statisztikai

Gergely László ügyvezető igazgató
DAT Magyarország

Markovics László, a DAT Magyarország munkatársa továbbképzést tart

adatokat is. Az utóbbi időszakban Európa egyre több országában vették használatba a DAT által nyújtott szolgáltatásokat. Közben nagy hangsúlyt fektettek a külföldi piacok megszerzésére. Így 2003-ban Oroszországban, 2006-ban Ausztriában, 2008-ban Szlovákiában és 2009-ben Romániában alapítottak kirendeltséget.

– *Milyen újdonságokat hozott a harmadik időszak?*

– A DAT harmadik időszaka 2012-ben kezdődött, és jelenleg is tart. Folytatódtak a cégalapítások: 2013-ban Hollandiában, Lengyelországban és Magyarországon, 2014-ben már Kínában is működik DAT leányvállalat. Az intenzív fejlesztések eredményeként hazánkban alkalmazták először a csak online elérhetőséget. A tervek szerint az átállás erre a felhasználási módra Németországban 2017-ben fog megtörténni. A vállalat fontos feladatának tekinti a piacutatót és a szakmai oktatásokat, továbbképzéseket szervezését és megtartását, de folyamatosan lehetőséget biztosít a szakemberek konzultációira is.

– *Mi a legfontosabb, amit az utóbbi időszak fejlesztései során sikerült a vállalatnak elérni?*

– Fontosnak tartjuk, hogy a programfejlesztések során megvalósuljon, hogy a felhasználók a gépkocsi teljes életciklusában használják a DAT-programot. Ez azt jelenti, hogy az értékbecslésen kívül alkalmas a lízingelés ügyintézésére, a javítási kalkulációk elvégzésére, és a különböző értékcsökkenések megállapítására, illetve totálkár esetén Roncsbörze alkalmazásával a maradványérték megállapítására is. A karambolos javítások egységes költség-számítása a gyártói javítási technológia

alapján történik. Jelenleg 19 nyelven használható a DAT-program, és ennek megfelelően az adott országok adatbázisának felhasználásával működhet.

– *Melyek az előnye a hazánkban elsőként alkalmazott online elérési lehetőségnek?*

– Az online elérésnek az előnye az, hogy a havi frissítések lehetőségei azonnal használhatóvá válnak. Nem kell mindig újabb CD- vagy DVD-lemezt igényelni, majd megkapni ehhez. Nincs szükség így például a program telepítésére, mert a rendszer bármely internetkapcsolattal rendelkező számítógépről elérhető és használható. A szigorú biztonsági protokoll pedig az adatvesztés kockázatát is kizárja. Az alkatrészarak és a járműadatok frissítése havonta, a felhasználó beavatkozása nélkül történik meg.

– *Hogyan használhatják az ügyfelek a DAT programját?*

– Havidíj fizetése ellenében használható a program. A számítógéppel vagy a lappal szemben nincsenek különösebb elvárások. Különböző, a havi használati gyakorisághoz igazodó, kedvező áron megvásárolha-

Sérült gépkocsi első részének kalkulációs lapja

tó programcsomagokat ajánl a cég a vállalkozásoknak. Ennek köszönhetően átlagosan, egy kalkulációra jutó használati díj a legkedvezőbb lehet a magyar piacon. A részletes árlista a honlapon – <http://www.dat.hu/hu/ertekezes/araink/karosszeria-javito-es-fenyezo-szervizek-reszere.html> – megtekinthető.

– *Milyen új fejlesztések várhatók a közeljövőben?*

– Kollégáink közben folyamatosan végzik a programok továbbfejlesztését. Augusztusra várható például az értékbecslésnél a kilométer-korrektív új modell szerinti bevezetése. Erre azért van szükség, mert jelentősen eltér az egyes országok és a különböző gépkocsi-üzemeltetők között.

Hasonlóan változtatás várható a tulajdonosok számát figyelembe vevő korrekcióknál. Erre azért van szükség, mert például, amikor először két kereskedő között történik az adás-vétel, majd a gépkocsi lízingcéhez kerül és aztán a tulajdonoshoz, a papírforma szerint ő már a negyedik a kereskedelmi láncban, pedig valójában az első üzemeltetője a gépkocsinak. Néhány specialitás még a program

használatáról. Az sem okoz gondot a program használatánál, ha a sérült jármű lakóautó, lakókocsi, mezőgazdasági vontató, vagy éppen valamilyen haszonjármű-felépítmény, például egy plató vagy billenő teknő. Ezek javítási ár kalkulációi is elvégezhetők.

– *Kik a DAT vállalat tulajdonosai?*

– A DAT GmbH tulajdonosai Németország legfontosabb autóiipari szervezetei, mint például a VDA (Német Gépjárműipari Szövetség), VDIK (Nemzetközi Gépjárműgyártók Szövetsége) és a ZDK (Német Gépjármű-kereskedők és -javítók Szövetsége).

Gergely László ügyvezető igazgató után munkatársával, Markovics Lászlóval folytatjuk a beszélgetést:

– *Térjünk rá a program gyakorlati használatára! Hogyan végezhető el például a karambolos gépkocsi javításának ár kalkulációja?*

– Kisebb karosszériasérüléseknél szóba kerülhetnek az egyenetések, melyek időszükséglete egyénileg adható meg a számítógép által csillaggal megjelölt sorban. Lehetőség van azon-

ban a rész-elemcserés és az elemcserés javításokra is. Ennél az adatbázis szolgáltatja a figyelembe vehető anyag-költségeket és a normaidőket. Nem marad ki a kalkulációból a szükséges segédanyagok felhasználása sem.

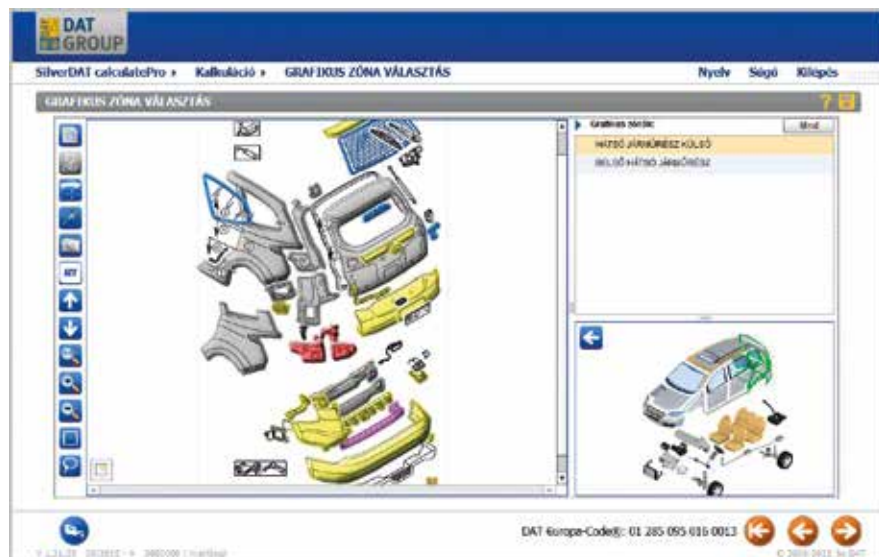
– *Hogyan javíthatók a súlyosabban sérült karosszériák?*

– Súlyosan sérült karambolos gépkocsi javításánál már szükség van az egyenetelő pad használatára. A program tartalmazza a gépkocsi egyenetelő padra helyezéséhez, és a küszöbfo-gókkal történő rögzítéséhez szükséges normaidőt. Ez tartalmazza a javítás előtt szükséges szerelési és előkészítő műveletek időszükségleteit is.

Következhet a karosszéria deformációjának speciális mérőberendezéssel történő megállapítása, mely minden esetben megelőzi az egyenetelést. Meg kell állapítani ugyanis, hogy a gépkocsi gazdaságosan javítható-e.

– *Jelenleg is „típuslapokkal” történik a kárfelmérés?*

– A DAT-program tartalmazza a különböző típusoknak megfelelő ábrákat, melynél megjelölhetők a sérült, javításra szoruló elemek és dönteni lehet afelől, hogy az kicserélésre kerüljön-e, vagy egyeneteléssel lehetséges a javítás. Az előbbi esetben a program beszámítja az elem le- és felszerelésének normaidejét is. A számítógépes kalkuláció teljes mértékben kizárja, hogy bizonyos műveleteket kétszer vegyenek figyelembe. Például valamely homlokelem sérülésekor már beleszámítja a fényszórók le- és felszerelését, és az utána szükségessé váló beállítását is. Így ha a fényszórót is bejelölik a programba mint sérült, kicserélésre szoruló egységet, a fel- és leszerelés nem lesz még egyszer belekalkulálva a javítási költségek közé. A húzatsátnál és az egyenetelésnél használatos dózer és egyéb segédesszközök

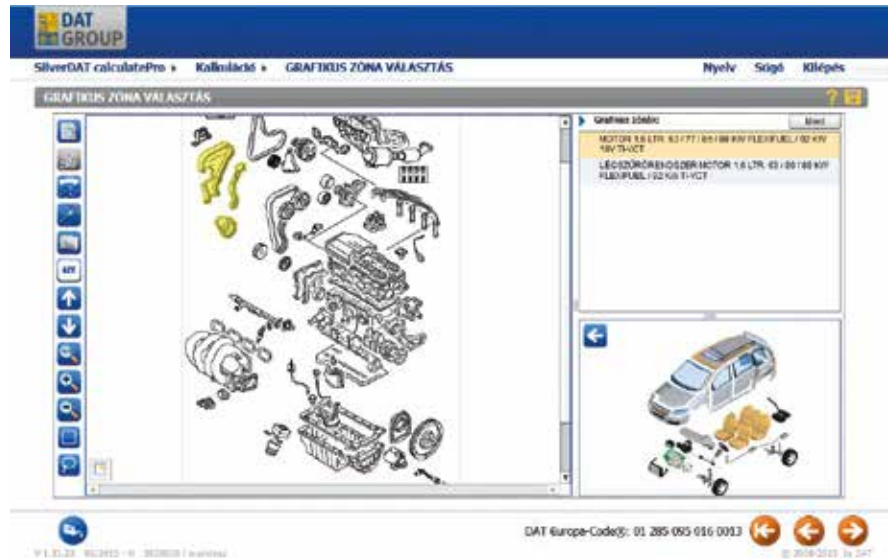
Sérült gépkocsi hátsó részének kalkulációs lapja

használatának költségeit is figyelembe veszi a program. Az ezekhez a műveletekhez szükséges idők viszont nem normázhatók, hiszen az jelentős mértékben függ a sérülés súlyosságától. Ennek különböző időszükségleteit tehát egyénileg kell megadni. Ezért a kalkulációban csillaggal megjelöli a számítógép ezeket a sorokat.

– *A szakszerű javításhoz például hidraulikus munkahengereket és különböző segédeszközöket is használnak. Ezeket például hogyan veszi figyelembe a program?*

– A javítások kiválasztásánál automatikusan figyelembe veszi ezen eszközök használatát is. De a program segítséget ad abban is, hogy kikereshető a javításhoz szükséges alkatrészek, karosszériaelemek rendelési száma, a gépkocsi alvázszámának ismeretében. Ezek a kalkulációknál figyelembe vett adatok a gyáraktól a szerződés alapján megkapott adatbázisokon alapulnak. Megadják az egyes szerelési műveletek normaidejét is, de gombnyomásra az átszámolható AW- (ArbeitsWert) értékre is. A programba beírhatók a vállalkozásnál alkalmazott különböző óradíjak, mint például, amelyek szerelői, autó-villamossági vagy fényezői munkákra vonatkoznak.

A javításhoz szükséges alkatrészek a program segítségével kikereshetők a gyári cikkszám vagy a megnevezés szerint is. Az alkatrészárakat az adott ország aktuális, havonta frissített adataival veszi figyelembe. A kalkuláció nem feledkezik meg arról sem, hogy bizonyos szerelési műveletek után szükség van különböző feltöltésekre is, mint például a hűtőfolyadékkal, motorolajjal, hidraulikaolajjal vagy fékfolyadékkal történő feltöltésre. Ennél a gyártó által előírt folyadékfajtát és mennyiséget veszi figyelembe a program

A motor javításához tartozó ábra

az ehhez szükséges műveleti idővel az aktuális áron. A futóműjavítások után például számításba vehető a műszeres futómű-beállítás is, vagy a fékjavítások után a görgős fékpadai mérés.

– *A karosszéria javítása után következhet a fényezés. Hogyan támogatja a program a fényezési költségek kalkulálását?*

– A DAT-program tartalmazza a számítógépes típuslapokon a karosszéria egyes elemeinek felületnagyságát. A különböző fényezési fajták megjelölésével, mint például javító fényezés, teljes új felület fényezése, illetve fém- vagy műanyag elemről van szó, végezhető el a kalkuláció. Ez utóbbi a képernyőn megjelenő típusspecifikus ábrákon jól látható, mert a különböző anyagok egymástól eltérő színekkel jelennek meg. Megadható továbbá, hogy az alkalmazott festék egy- vagy kétkomponensű, hagyományos vagy metálfényű stb. Ezek alapján egyszerűen meghatározhatók az anyagköltségek is. De a jégkárt szenvedett gépkocsiknál végezhető fényezés nélküli, horpadásjavítási kalkulációk is. A DAT-program három fényezési

rendszert kínál: a gyártói mellett az AZT és a DAT saját, Eurolack-rendszere is elérhető!

– *Milyen egyéb szolgáltatást kínál még a DAT programja?*

– Az értékelő program megfelelő rovatából például a „web scan”-t kiválasztva gyors áttekintést kaphatunk a gépjárművek kínálati áraitól. Jelenleg ez csak német piaci adatokkal érhető el.

– *Mit tudhatunk az eddig elért magyarországi sikerekről?*

– Magyarországon már közel 200 helyen, elsősorban kis- és közepes méretű vállalkozásoknál használják a DAT programját, mely formailag egységes megjelenésű, könnyen áttekinthető. Az így meghatározott javítási költségeket és a teljes kalkulációt a biztosítók elfogadják. ■